

**Kollektivtrafikplan
Dorotea kommun
2020-2022**

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

Fastställd av kommunfullmäktige 2020-03-, §

Kollektivtrafikplan Dorotea kommun 2020-2022

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

Nuläge

Kollektivtrafikens roll

Kollektivtrafiken i Dorotea kommun används främst för skolresor och gods. Målsättningen är att den också ska nyttjas av andra kommunmedborgare som behöver nå centralorten för ärenden. Linje 436 som går till och från Borgafjäll är viktig ur turistisk synpunkt. Tanken är också att den linjeburna trafiken i samverkan med ringbilstrafik i vissa fall ska kunna ersätta färdtjänstresor.

Rollfördelning stomlinje- och inomkommunal trafik

Stomlinjetrafiken är mycket viktig för kommunen både ur gods- och persontrafiksynpunkt. Då kommunen inte har någon egen gymnasieskola nyttjas stomlinjerna av gymnasieelever. Vissa linjer nyttjas för dagliga resor till och från gymnasiet och vissa för veckoslutspendling.

Den inomkommunala linjetrafiken utgår från Dorotea samhälle och betjänar kommunens byaområden. Trafiken är fram till och med sista december 2020 till största delen samordnad med Strandenskolans och Risbäcks skolas start- och stopptider.

Nuvarande trafikavtal går ut per sista december 2020. Just nu pågår därför upphandling av linjetrafik, förberedelser inför upphandling av skolskjutsar samt översyn av ringbilstrafik. Från och med 1 januari 2021 ska den inomkommunala trafiken gå i enlighet med nya avtal.

Kollektivtrafikplan Dorotea kommun 2020-2022

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

Nuläge Trafikutbud

Redovisningen av inomkommunal trafik och inomkommunala ringbilar som följer nedan gäller nuvarande avtal och pågår fram till sista december 2020. Från och med första januari 2021 justeras ringbilarna utifrån de förutsättningar som det nya avtalet för linjetrafik ger. Den nya trafiken beskrivs övergripande under rubriken "Trafik från och med 1 januari 2021" på näst sista sidan i dokumentet.

De områden som inte har linjetrafik trafikeras med Ringbil. Ringbilens tider är i vissa fall anpassade att möta upp linjetrafik och i övrigt placerade i tid så att resande ska ges möjlighet att uträtta ärenden i Dorotea samhälle.

Linje 63, 44, och 14 ger kommunborna möjligheten att göra dagsresor till Umeå för lasarettbesök, kurser och konferenser. Linje 45 ger resmöjligheter till Östersund och Gällivare och har stor betydelse för godstransport efter sträckan. Linje 47 nyttjas främst av gymnasieelever som studerar i Strömsund men även för viss arbetspendling.

- **435 Lövstrand - Nappsjö-Dorotea**

Turer	mån-fre skoltid
Trafikuppgift	Linjen ombesörjer skolskjutstrafik på sträckan Därutöver nyttjas linjen för hemskjuts av elever som slutar skolan 12.00 tisdagar och torsdagar Dorotea-Högland.

- **436 Borgafjäll-Dorotea**

Turer	mån-fre skoltid en tur ner på morgonen och en tur tillbaka på em. Därutöver en tur till och från Borgafjäll vid 10-tiden ti och to (åter kl. 13.10) samt en tur till och från Högland vid 12- respektive 13-tiden mån, ons, fre. Torsdagar startar morgonturen i Borga då vissa elever i Risbäcks skola åker till Dorotea för studier den dagen. Sön och helgdag en enkeltur Dorotea-Borgafjäll Lovtrafik – 1 dubbeltur mån-fre + en dubbeltur godsbuss ti, to
Trafikuppgifter	Linjen ombesörjer skolskjutstrafik samt övriga på sträckan förekommande trafikuppgifter. Leverans av post till Högland. Vid tyngre postgoods leverans till Borgafjäll.

Kollektivtrafikplan Dorotea kommun 2020-2022

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

- **437 Risbäck - Borgafjäll**

Turer mån-ons, fre skoltid
Trafikuppgifter Linjen ombesörjer skoltrafik på sträckan

- **438 Högland-Holmsjö**

Turer mån-fre skoltid tur och retur Holmsjö-Högland resp.
Brännåker-Högland
Trafikuppgifter Befordran av skolelever - matarlinje för till linje 436

- **439 Lövstrand/Sörstrand/Spejares-Dorotea**

Turer mån-fre skoltid
Trafikuppgifter Linjen ombesörjer skoltrafik på sträckan

- **440 Lavsjö-Ullsjöberg-Dorotea**

Turer mån-fre skoltid
Trafikuppgifter Linjen ombesörjer skoltrafik på sträckan

- **442 Svanaby-Lajksjö-Dorotea**

Turer mån - fre skoltid
1 dubbeltur samt en enkeltur mån - fre
Trafikuppgifter Lovtrafik en dubbeltur med godsbuss mån, ons, fre
Linjen ombesörjer skoltrafik samt godstransporter på sträckan

Kollektivtrafikplan Dorotea kommun 2020-2022

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

- **44 Dorotea- Åsele**

Turer mån-fre , en dubbeltur per dag med återresa från Åsele kl. 17.35

Trafikuppgifter Persontrafik , ansluter i Åsele till linje 14 mot Umeå
Linjen finns som ringbil till Åsele 77101 kl. 07.05 på lördagar
samt till Dorotea 799 kl.19.50 mån-fre.

- **45 Östersund – Gällivare**

Turer mån-sön, två turer per dag

Trafikuppgifter Persontrafik och gods i båda riktningarna

Trafiken knyter mot linje 63 vid Dorotea busstation två ggr
dagligen.

- **46 Dorotea – Vilhelmina**

Turer mån-fre en dubbeltur per dag

Trafikuppgifter Persontrafik, främst nyttjad av gymnasieelever men även för viss
arbetspendling.

Kollektivtrafikplan Dorotea kommun 2020-2022

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

- **47 Dorotea – Hoting - Strömsund**

Turer mån-fre, en dubbeltur per dag

Trafikuppgifter Persontrafik, främst nyttjad av gymnasieelever men även för viss arbetspendling.

- **63 Umeå – Östersund**

Turer mån - sön, två dubbelturer per dag.

Trafikuppgifter Persontrafik och gods i båda riktningarna.
Trafiken knyter mot linje 45 (i båda riktningarna) två gånger dagligen vid Dorotea busstation

Kollektivtrafikens styrkor och svagheter

Den inomkommunala trafikens samordning med skoltiderna är positivt ur ekonomisk synvinkel men negativt ur tillgänglighetssynpunkt i övrigt. Trafik med ankomst ca 07.45 till Dorotea gör att det inte är lätt att marknadsföra trafiken för annan service.

För boende ute i kommunens byar skulle det vara bättre om trafiken anlände 09.30.

Det skulle passa tiden för avresa med linje 45 och 63 och om man reser för ärenden på centralorten så har all service öppnat vid den tiden på dagen.

För eventuell arbetspendling in till Dorotea samhälle skulle trafiken behöva anlända före 06.30.

Kollektivtrafikplan Dorotea kommun 2020-2022

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

Läget i infrastrukturen

Dorotea har en (1) busstation, belägen i Dorotea samhälle. Dorotea busstation fungerar som knutpunkt för linje 45 och 63, som båda angör två ggr per dag. Tillsammans med övrig trafik som också angör har Dorotea busstation vid vissa tider på dagen hög aktivitet med många resenärer och godsomlastning.

Den inomkommunala trafiken har förutom busstationen en (1) fast hållplats på samhället, vid Parkvägen. I byarna och längst väg 1052 finns ett antal väntkurer. Skolelevernas av- och påstigningsplatser kan variera från läsår till läsår, beroende på elevunderlag. Säkra på- och avstigningsplatser för skoleleverna planeras kontinuerligt med trafikutövarna.

Trafikverkets har sedan ett flertal år tillbaka en plan för en upprustning av väg E45 genom Dorotea. De planerade förändringarna ska skapa en attraktiv tätort med ökad trafiksäkerhet, ökad tillgänglighet och en trygg miljö för oskyddade trafikanter. Kommunen kommer i samband med detta att bygga om Torget. Det inledande samrådet skedde under hösten 2015. Kommunstyrelsen har efter det första samrådet ställt sig bakom ett antal förslag gällande gestaltning av torget samt lämnat vissa synpunkter på den föreslagna genomfarten, främst när de gäller området i centrum. Trafikverkets arbete har skjutits fram år från år. *I nuläget är det ännu inte helt säkert när det kommer att genomföras.*

I samråd med Trafikverket har två nya hållplatser för inomkommunal linjetrafik diskuterats. Då behovet av på- och avstigningsplats varierar, ibland från år till år, beroende på elevunderlaget föreslås efter senaste samrådet i oktober 2015 från kommunens och trafikutövarnas sida att man ska avstå från att anlägga två fasta hållplatser. Från kommunens och näringsens sida har det också påtalats behov av hållplats för turistbussar i centrum. Där har det lämnats förslag från kommunen om att under semesterperioden (då skolan är stängd) skylta för möjliga parkeringar vid skolan och även anvisa till parkeringar efter Parkvägen. Projektet har påbörjats under 2015. Ombyggnation av vägområde och Torg planeras men det är oklart om och när arbetet kommer att genomföras.

En ny detaljplan i Avasjö för fast boende, handel och service antogs under 2014. I anslutning till det nya området kommer det att anläggas en busshållplats.

Ringbilarna nyttjas mycket sparsamt. Det kan bero på att de inte är kända eller att de går tider som inte passar.

Kollektivtrafikplan Dorotea kommun 2020-2022

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

Kompletteringstrafik/Ringbilar

Boende i områden som inte har linjetrafik ska ges möjlighet att resa in till centralorten eller närmaste serviceort.

Lovtrafik finns endast på linje 436 och 442. Övriga områden i kommunen ska under lovperioderna erbjudas ringbilstrafik. Därutöver finns ringbilstrafik för att nå stomlinjetrafik samt Botniabanan.

R 660 Dorotea Åsele Solberg
Söndag och helgdag,
Ansluter till koppling till/från Ö-vik
Finns i dagsläget ingen koppling till och från Borgafjäll

R 662 Grynberget Lavsjö Lajksjöberg mot linje 440
Mån-fre skoltid
Mån, ons, fre under skolornas lov

R 665 Brännåker Högland mot linje 436
Mån-fre, helår

R 666 Rajastrand Storselet Harrsjö Högland mot linje 436
Mån-fre, under skolornas lov

R 667 Vk Lajksjö Lavsjö Svanabyn mot linje 44
Mån-fre, helår

R 668 Granåsby Svanavattnet mot linje 442
Mån-fre, skoltid
Mån, ons, fre under skolornas lov

R 669 Häggås Dorotea
Mån-fre, helår

R 670 Bellvik-Lövstrand
Mån-fre, helår

R 771 Dorotea –Åsele
Lördagar mot linje 14 till Umeå, helår

Kollektivtrafikplan Dorotea kommun 2020-2022

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

R 789 Ullsjöberg Dorotea
Mån-fre, under skolornas lov

R 790 Borgafjäll Dorotea
Dorotea till Borgafjäll Fredag, helår
Borgafjäll till Dorotea söndag/helgdag, helår
(Ringbilen är tidsanpassad till linje 63 och 45)

R 791 Fjälltuna Dorotea
Mån-fre, helår

R 799 Åsele Dorotea
Mån-Fre helår koppling linje 14 från Umeå
Beställning senast 1 timme före avresa

- Resandeunderlag

Större delen av de resande är i dagsläget skolelever. Både när det gäller inomkommunal trafik och stomlinjetrafik. Det är också ett betydande antal övriga resenärer på stomlinjerna som har sin knypunkt i Dorotea, linje 45 och 63.

Om stomlinjetrafiken även fortsättningsvis är tidsanpassad så att det till exempel går att åka tur och retur till Umeå för lasarettbesök, möten och andra aktiviteter finns stora möjligheter för ökat resande. Ökade bränslekostnader och högre miljö- och säkerhetsmedvetande hos både yngre och äldre bidrar till att resandet kan öka med tiden.

Framtiden för Risbäcks fjällskola är oviss, även om elevunderlaget ökat något. Inför höstterminen 2020 är 9 av de aktuella eleverna bosatta i borgafjällsområdet och 3 är bosatta i Risbäck, totalt 12 elever. Alla elever i klass 3-6 tillbringar en dag i veckan på Strandenskolan i Dorotea och åker då med linje 436.

- Samordning

Dorotea kommun har i dag två skolor, Strandenskolan i Dorotea samhälle och Risbäcks fjällskola. Bortsett från ett par skolskjutsar är kollektivtrafiken samordnad och anpassad till skolornas start- och stopptider. Den lokala trafiken är så långt det går anpassad för att möta upp stomlinjetrafiken. Färdtjänst sker till största delen i närheten av eller inom Dorotea tätort. Den är därför svårare att samordna med befintlig kollektivtrafik.

I samband med skoltidsprojektet, som genomfördes 2005, startade samverkan mellan kommunen och Landstinget om en dubbeltur till Vilhelmina varje morgon, skoltid. Turen från Dorotea till Vilhelmina är upphandlad som en förlängning av tur 436 där samma fordon och chaufför fortsätter efter att ha lämnat elever vid Strandenskolan, till Vilhelmina för att anlända där i lämplig skoltid. Återtur vid 14.15. Dubbelturen betalas av landstinget.

Kollektivtrafikplan Dorotea kommun 2020-2022

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

- Kostnader	2018	2019
Kollektivtrafikkostnad	3 951 000 kr	4 377 299 kr
Bidrag för fjälltrafik linje 436	892 000 kr	789 000 kr
Bidrag för godsrumsfordon linje 436		100 000 kr
Kostnaden för skolskjutsar grundskola	759 700 kr	783 800 kr
Kostnad för skolskjuts till annan kommun gr.skola	254 217 kr	286 500 kr
Skolkort gymnasielever	451 700 kr	340 646 kr
Färdtjänst	462 917 kr	571 723 kr
Riksfärdtjänst	256 271 kr	229 546 kr

- Befintliga avtal

Samtliga inomkommunala linjer upphandlades under 2010 för trafikstart 2011-01-01. Avtalet har efter samråd och godkännande av båda parter förlängts med ett år i taget vid tre tillfällen och avslutas 2020-12-31.

Att upphandla linjetrafik på sträckor med få invånare medför viss risk för felprognoser. Det resandeunderlag som finns när förfrågningsunderlag upprättas kan vara borta eller ha fördubblats när avtalstiden startar. Det betyder att storlek på fordon och linjens sträckning kan behöva ändras under avtalstiden. Möjligheten att göra ändringar i avtalen är begränsade. På vissa linjer har maximala (enligt avtal) neddragningar gjorts under nuvarande avtalsperiod.

Mot bakgrund av att större delen av den linjestyrda trafiken nyttjas för skolskjutsar samtidigt som antalet resande i övrigt är mycket begränsat bör man inför nästa upphandling överväga att endast upphandla skolskjuts på vissa sträckor.

Kommunen tecknade 2005 avtal med landstinget gällande medfinansiering av fjälltrafiken. Landstinget har därefter årligen betalat 31 % av underskottet på linje 436. Från och med 2016 höjer landstinget bidraget till 50 % av underskottet.

Kultur- och utbildningsnämnden har fristående avtal med Dorotea taxisamordning som avser ett par sträckor som inte nås av nuvarande linjetrafik. Dessa avtal avslutas per sista december 2020 och kommer att ingå i nytt avtal om skolskjuts med trafikstart 1 januari 2021.

Färdtjänst avtal finns med Dorotea taxisamordning. Avtalstiden pågår fram till 2020-08-31. Ny upphandling sker eventuellt under våren 2020. Kommunstyrelsen behandlar ärendet den 16 mars 2020.

Riksfärdtjänst finns avtalat med Riksfärdtjänst i Eskilstuna. Avtalet förlängs med ett år i taget om inte uppsägning sker.

Kollektivtrafikplan Dorotea kommun 2020-2022

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

Mål

Dorotea kommun har som ambition att alla kommunmedborgare ska ha rese­möjligheter till centralorten och/eller närmaste serviceort. Trafiken ska vara samordnad med övrig linjetrafik och landstingets stomlinjer för att uppnå effektiv nyttjandegrad av alla trafikslag i kommunen och regionen. De områden som inte kan försörjas av lokala eller regionala linjer ska trafikeras av efterfrågestyrd kompletteringstrafik, den så kallade ringbilen.

Stomlinjetrafiken som idag passerar och/eller angör Dorotea busstation ska även fortsättningsvis svara mot behov hos medborgarna och kommunens näringsliv när det gäller res­möjligheter och godstransporter. Ett mål är att stomlinjetrafiken även fortsättningsvis ska vara anpassad så att det är möjligt för resande att nå t ex Umeå och Östersund för aktiviteter över dagen. Ett annat mål är att stomlinjetrafik finns i lämplig tid för gymnasieskolorna i Strömsund och Vilhelmina, så att eleverna kan bo kvar i Dorotea kommun under gymnasietiden.

Turisbefrämjande trafik ska även fortsättningsvis finnas till Borgafjällområdet.

Trafiksäkerheten vid bytespunkter och i den inom kommunala linjetrafiken ska bibehållas och förbättras där så behövs.

Ele­vtransporter ska utföras så säkert, samhällsekonomiskt kostnads- och miljöeffektivt som möjligt.

Färdtjänst och riksfärdtjänst ska så långt det är möjligt samordnas med befintlig linjetrafik.

Kollektivtrafikplan Dorotea kommun 2020-2022

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

Kollektivtrafikens roll

Den kollektivtrafik som kommunen väljer att bekosta ska täcka upp så många resandebehov som möjligt. Den största gruppen resande inom kommunen och i närområdet är i dagsläget grundskole- och gymnasieelever. De inomkommunala tidtabellerna ska därför vara anpassade efter skolornas start och stopptider.

Så långt det går ska också den befintliga kollektivtrafiken nyttjas i stället för färdtjänst- och sjukresor.

Trafiksäkerhet

På- och avstigning sker vid fastställda uppsamlingsplatser eller annan påstigningshållplats som fastställts. Där linjetrafik finns nyttjas befintliga linjetrafikhållplatser.

Åtgärder

Den inomkommunala trafiken kommer även framöver att samordnas så att den kan nyttjas för skoltrafik så långt det är möjligt. Vissa kortare linjer kan, beroende på elevunderlag, ersättas med efterfrågestyrd trafik eller skolskjuts.

Trafiken ska vara samordnad med övrig linjetrafik och landstingets stomlinjer för att uppnå effektiv nyttjandegrad av alla trafikslag i kommunen och regionen. De områden som inte kan försörjas av lokala eller regionala linjer ska trafikeras av efterfrågestyrd kompletteringstrafik, den så kallade ringbilen.

Fortsatt samråd kommer hållas med Trafikverket gällande genomfart Dorotea samhälle. Samverkan med Tekniska enheten och skolskutsansvarig sker kontinuerligt för översyn av inomkommunala hållplatser i övrigt. Förutom planering och tillståndssökande för nya hållplatser ska hållplatser som inte längre nyttjas plockas bort.

En utökad översyn av ringbilstrafiken ska genomföras. Tydligare annonsering på kommunens hemsida, annonsering i lokalt annonsblad samt punktinformation till hemtjänstens personal kan öka nyttjandet.

Kollektivtrafikplan Dorotea kommun 2020-2022

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

-Trafikutbud

Ringbilstrafiken ses över inför 1 januari 2021. De byaområden som inte nås av linjetrafik kommer att erbjudas ringbilstrafik. Ringbilstrafiken ska, där det är möjligt, ansluta till linjetrafik. I annat fall går ringbilen till och från Dorotea samhälle.

-Infrastruktur

Målsättningen är att varje läsår anordna en träff med trafikutövarna. Där diskuteras elevernas säkerhet, både vad gäller på- och avstigning men också säkerhet under färd. Trafikutövarna anordnar också säkerhetsutbildning för nya elever. Där får de bland annat lära sig hur de utrymmer ett fordon vid olycka.

Trafik från och med första januari 2021

Upphandling av inomkommunal linjetrafik och skolskjutsar pågår.

Den linjetrafik som är under upphandling gäller sträckorna mellan Dorotea - Svanabyn (Riset), linje 442, Dorotea - Lavsjö - Grynberget, linje 440 samt Dorotea - Borga, linje 436.

Större delen av Strandenskolans elevunderlag täcks av dessa linjer och tiderna är anpassade till Strandenskolans start- och sluttider.

Längst linjerna finns kommunens fyra byabutiker, i Svanabyn, Lajksjö, Ormsjö och Avasjö samt ett antal företag som med fördel kan nyttja linjetrafikens möjlighet att transportera gods.

Skolskjuts kommer att upphandlas till de byar som inte är belägna i anslutning till dessa två linjer samt för transport av elever till och från Risbäcks skola.

Ringbilstrafik kommer att erbjudas till resande från byaområden som inte nås av linjetrafiken. Denna trafik är också under planering.

Målsättningen är att trafik på linje 46 mellan Dorotea och Vilhelmina även fortsättningsvis ska utföras i samverkan med Region Västerbotten. Malgomajskolan i Vilhelmina planerar att tidigarelägga sin starttid från 09.00 till 08.30 från och med januari 2021. Om befintliga fordon ska samnyttjas som tidigare måste starttiden på linje 442 för transport in till Dorotea och Strandenskolan i så fall tidigareläggas. Överläggningar om detta pågår.

Kollektivtrafikplan Dorotea kommun 2020-2022

2020-02-29

Version 2 inför ks 200316

Beställning

Justeringar i befintlig trafik inför höstterminen 2020:

I området Harrsjöhöjden/Rajastrand finns 2 barn aktuella för förskoleklass i Risbäcks fjällskola från och med ht 20. I dagsläget finns ingen befintlig trafik i den riktningen. Ett tillfälligt avtal avseende skolskjuts kommer att tecknas för ht 2020. Från och med 1 januari 2021 ingår denna trafik i det nya skolskjutsavtalet.

Justering av befintlig tidtabell inför tidtabellskiftet 13 december 2020:

Det finns inga kända behov av justeringar inför tidtabellskiftet 13 december 2020.